

OTVORENÝ LIST KONGRESU SPOJENÝCH ŠTÁTOV AMERICKÝCH – VYJADRENIE K VAKCINAČNEJ POLITIKE

2. júna 2008

Pediatr. prax, 2008; 5: 294

Ako obhajcovia verejného zdravia písomne vyjadrujeme podporu očkovaniu a obavy o tých, ktorí sa na základe neopodstatnených tvrdení o rizikách očkovania rozhodli svoje deti neočkovať. Žiadny medicínsky zákrok nie je bez rizika, očkovacie látky sú však mimoriadne bezpečné a vážnejšie nežiaduce účinky sú po nich veľmi zriedkavé. Vakcíny sú testované vo veľkých klinických skúškach, sú regulované americkou FDA (Food and Drug Administration) a sú predmetom prebiehajúceho komplexného sledovania FDA, CDC (the Centers for Disease Control and Prevention – Centrum pre kontrolu a prevenciu ochorení) a medzinárodne spoločnosťou verejného zdravotníctva.

Správne navrhnuté a prebiehajúce vedecké štúdie sú jedinou platnou metódou vhodnou na dôkaz príčiny

a následku v medicíne. Porušením ich základných pravidiel vznikajú teórie, založené na iných ako vedeckých princípoch, ktoré vedú veľa rodičov k záverom neočkovať svoje deti. Následky tohto rozhodnutia sú závažné a hlboké. *Rozhodnutie neočkovať totiž nie je len individuálnym rozhodnutím.* Tieto ochorenia sa rozširujú z človeka na človeka, a preto rozhodnutie neočkovať dieťa ohrozuje vakcínou preventabilnými ochoreniami nielen vlastné – neočkované dieťa, ale umožňuje ich rozšírenie na okolitú komunitu, vrátane detí, príliš mladých na očkovanie a imunodeficientných pacientov. Prebiehajúca epidémia morbil – osýpok je v súčasnosti jasným príkladom tejto skutočnosti. V úvode vznikla vďaka neočkovaným jedincom, ktorí rozšírili infekciu na ostatných, vrátane detí, ktoré ich rodičia odmietli zaočkovať, a detí vo veku menej ako 1 rok, ktoré zatiaľ očkované proti morbilám neboli.

Bezpochyby očkovanie je jedným z najvýznamnejších úspechov medicíny v histórii ľudstva. Hrozba pravých kiahní – varioly bola úplne odstránená, detská obrna – poliomyelitída, ktorá kedysi poškodzovala a usmrcovala desiatky z tisícov detí ročne, dnes cirkuluje len v niekoľkých krajinách a je cieľom eradikácie. Výskyt bakteriálneho zápalu mozgových blán – meningitídy dramaticky poklesol vďaka zavedeniu troch očkovacích látok, ktoré bojujú s rôznymi formami tohto smrteľného ochorenia. Zoznam ochorení, ktoré boli vďaka očkovaniu takmer eliminované je dlhý, jeho výsledkom je záchrana miliónov životov. Avšak, s výnimkou varioly, ktoréhoľvek z týchto ochorení sa môže vrátiť, a aj sa vráti, ak sa v očkovaní poľaví.

Pre zdravie nášho národa je životne dôležité, aby politici pevne podporovali očkovanie a odmietali tvrdenia, ktoré nemajú vedecký základ.

NÁRODNÍ SIGNATÁRI

Academic Pediatric Association
 American Academy of Family Physicians
 American Academy of Neurology
 American Academy of Otolaryngology – Head and Neck Surgery
 American Academy of Pediatrics
 American College of Chest Physicians
 American College of Obstetricians and Gynecologists
 American College of Osteopathic Surgeons
 American College of Physicians
 American College of Preventive Medicine

American College of Radiology
 American Gastroenterological Association
 American Immunization Registry Association
 American Medical Association
 American Nurses Association
 American Osteopathic Academy of Orthopedics
 American Pharmacists Association
 American Public Health Association
 American Society for Reproductive Medicine
 American Society of Pediatric Nephrology
 Association for Prevention Teaching and Research
 Association of Immunization Managers

Association of Military Surgeons of the United States
 Association of State and Territorial Health Officials
 Child Neurology Society
 Infectious Diseases Society of America
 National Association of School Nurses
 National Foundation for Infectious Diseases
 National Network of Immunization
 Pediatric Infectious Diseases Society
 a ďalších 30 celoštátnych odborných spoločností a 45 štátnych a miestnych inštitúcií

KOMENTÁR K OTVORENÉMU LISTU KONGRESU SPOJENÝCH ŠTÁTOV AMERICKÝCH – VYJADRENIE K VAKCINAČNEJ POLITIKE

MUDr. Pavol Šimurka, Detské oddelenie, Fakultná nemocnica, Trenčín

Dlhodobá realizácia vakcinačných programov viedla k odstráneniu epidémií a k výraznému poklesu až eliminácii viacerých infekčných ochorení. Vymiznutie chorôb, proti ktorým sa očkuje, vzbudzuje u laikov dojem, že tieto choroby prestali existovať a očkovanie je zbytočné. V spoločnosti prichádza obdobie „zníženej bdelosti“. Vznikajú antivakcinačné aktivity na rôznych úrovniach (rozličné združenia, médiá, politici, ale aj pasívne inštitúcie štátu), ktoré ovplyvňujú verejnú mienku, a tým zasahujú do realizácie očkovacích programov. Následkom je pokles zaočkovanosti s návratom väčších, či menších epidémií chorôb, ktoré sa už roky nevyskytovali. Príkladom sú epidémie osýpok, ktoré aktuálne prebiehajú v Spojených štátoch amerických a v západnej Európe. Signály o poklese zaočkovanosti proti osýpkam a aj iným ochoreniam (pertussis, ai.) prichádzajú aj zo Slovenska. V rôznych oblastiach a regiónoch (práve tých najrizikovejších) sa otvárajú „vakcinačné diery“ – kde je vznik epidémie len otázkou času a okolností.

Pre realizáciu vakcinačného programu na Slovensku je nevyhnutnosťou jednotný postoj všetkých zainteresovaných subjektov, v ktorých naplní je zabezpečenie ochrany populácie pred infekčnými ochoreniami. Politici sa stávajú jednými z tých laikov, ktorých je neustále potrebné oboznamovať s nevyhnutnosťou očkovania, taktiež s ich politickou zodpovednosťou. Ak to nepochopia a zostanú pasívni, tak pokles zaočkovanosti v budúcnosti bude zrejme neodvratný.

Otvorený list americkému kongresu odoslali signatári združení z kompetentných profesijných organizácií, ktoré realizujú očkovacie programy. Je ukážkou, ako presadzovať zodpovednosť odborníkov za ochranu výdobytkov, ktoré sa v medicíne dosiahli.

MUDr. Pavol Šimurka
 Detské oddelenie FNŠP, Hurbanova 43, 911 01 Trenčín
 e-mail: simurka@nsptn.sk